

קולנוע

ארועים זה יקרה בחדש מאי

אדיפוס המלך, סיפור קונטרס, ארבע לילה ולילה, סאלו או 120 הימים של סודום, וכן אפיסודות וקטעים שאף פעם לא הוצגו מיסוד ריט.

חדרך

חובה לראות:

תל-אביב: בגול המלחמה ההיא, פלה הכובש, קפה בגדר, ארבע ההרפתקות של רנט ומר רבל, מי הפליל את רוני רביט, הדיקטטור הגדול.

חיפה: מי הפליל את רוני רביט. **ירושלים:** שדות החיטה האדומים, פלה הכובש, ארבע ההרפתקות של רנט ומיראבל, מי הפליל את רוני רביט, הדיקטטור הגדול.

תל-אביב:

*** **הדיקטטור הגדול** (פאר, מוצג גם בירושלים) — מרוץ צ'ארלי צ'פלין נחשב לגאון? ולוא רק בגלל הריקוד עם הבלון. הדימוי ואדישיוויון המהותיים של הקים בין ספר יהודי לצורך גרמני מצאיים עוד כמה מצבים אבסורדיים.

*** **מי הפליל את רוני רביט?** (חן, מוצג גם בחיפה וברושלים) — כל יצורי הוליו

מי שיצטרע לראות את מארגרטה פונטרסה באוולת ידה בעוד לוש אחיות (ראה שיען במרור זה), ישמח לראותה אומרת דברי-טעם כנועם כטרט תעודי יוצא-דופן כי שם המוזר לקרוא לציונים (כשמו הצרפתי, בשעת הצילום, והכוונה כמובן לצילום סרט). זה יפתח את האירוע הקולנועי הנשי הקנרי ש יתארח בשלושת הסינמסקים כישי ראל (תל-אביב, ירושלים, חיפה) בחצי השני של חודש מאי.

הסרט שנעשה על-ידי ג'ניס קול והולי רייל, שתי בימאיות העובד רות ביתר כתיסר שנים, ומביא ערויות מרתקות של כמעט כל הנשים היוצרות החשובות בקולנוע בזמננו ומתרכו, כמובן, בכעיות המיקצועיות הנבועות לרעתן של הרוברות מהיותן בנות המין החלש. החל מאניס ורדה, ועד לסוזן זיידלמן, המסמלות כל אחת קול-נוע שונה כמזג, באופי ובסינגנון, דרך אילן מיי, לאה פול, שאהטל אקרמן, מאי צטרלינג, רנדה היינס, מארגרטה פונטרסה, מתקבלת תמונה מקיפה של הנשים העוברות

מוצא את ההבדלים

אל תוך לוע הזאב (תל-אביב, פרו) - פורנוגרפיה היא אולי עניין של גיואר

חיילים מובילים גוויית כפרי שרצח

ליום, הנאלצים לחמות זה על זה, חלקם מתוך שחיתות, חלקם מתוך הפחד האוכל את הנש"ת, והסיבוך מסתיים בטבה נוראי. סיום הסרט בודאי נושא עימו מסר סרבי העשוי לה-ביך לובשי-מדים בישראל: הסירון הצעיר ויטון, לונה הולך ומתרחק בשביל למקום לא ידוע, אבל משיר את חולצת המדים מעליו. חשוב לראות את הסרט, כואב, מבין, אבל יש הרגשה שהראי שפראנסיסקו לומברדי מצביב בפני הצופה אינו משקר. הכוח מסאב.

גרמיה אבל אתיקה - לא. ובכלל לא נעים לשבת מול המסך כטרט הזה ולהרגיש כמו בבית. וזה בכלל לא משנה שלא מדברים עברית, ושהמדים אינם מדי ע"ל. וזה כלל לא משנה מאין התחיל הקונפליקט הפוליטי. וגם אין זה משנה מי הם הטוריסטים. השלד הסיפורי משוט ביותר: מחלקה קטנה של חיילים ירוקים ברובם מגועה לכפר קטן שיועדים כי נמצאים בו טוריסטים הנעזרים בידי התושבים. יוד-עים גם כי התושבים משתפים פעולה, חלקם מתוך פחד. סגן רוקה, בעצמו קצין בעל עבר בעייתי, מחליט על מדיניות של יד חזקה כאשר הוא חש כי התושבים מוחדים מן הטוריסטים יותר משהם מוחדים ממנו. כשהיילו מתמצים לתוך התונה ומאשימים את החוגגים שהם טוריסטים, מתגנדים לדבר כמה צעירים. אחד מהם חוטף מכות עד מוות, ואז נגדרים החיי

מירדפים בתעלות

אמסטורדאם (דיינבורג, תל-אביב, הולנד) - יצור משונה המתגנש בכבודות

הוב סטאפל ומוניק ואך-דה-יון: תיירות

הדעת מן החקירה שאינה הולכת לשום מקום. בסוף, אחרי הרבה רמזים עבים, נופלים על מי שנראה היה כל הונע אשם ואז, ברגע האחרון, הומכים את הקצרה על פיה כמעמיאים עוד משהו, שאמנם אין לו בסיס בעלילת עצמה, אבל כך לפחות אפשר לתעון שהסוף ממתניע. הוב סטאפל מגדל אמנם זיפיזקן לפי מיטב האופנה, אבל אינו מראה עדיין סימני-כוכבות, ואילו מוניק ואך-דה-יון, כוכבת אהודה בארצה, לא הצליחה בינתיים לעבור את הגבול.

יוצא מתעלות אמסטורדאם, רוצח באכזריות ומרטיט את קרבנותיו בלי חשבון. מפח"מיש" סרה חתיך צריך לפתור את התעלומה, אבל כל מה שהוא מצליח לגלות, זו מדריכה חתיכה. הבימאי, דיק מאס, גילה כנראה מהר מאוד שהרבה סיפור אין כאן והדמויות נשלפו כולן מקטלוג ישן. החתיך חתו לא רק כוכב המיש"טרה, הוא מגדל את בתו במניחה יחסית, אחרי שאשתו עזבה אותו. החתיכה לא רק מדריכה במוסיואן, אלא גם מסופלת אצל מסיכיאטר, בעקבות משבר נפשי. בתו הקטנה של המפח, לא זו בלבד שיש לה לשון חדה, היא גם אמיצה ולא ממחדת משדים ורוחות. אם כל זה לא מספיק, ומאס כנראה יודע שכזה המצב, יש כאן תמונות מרהיבות לרוב של העיר אמסטורדאם, ממש סרט-תיירות למהד"רין. יש גם מירדף אחד במכוניות, ומירדף אחד בסירות-מירוץ, בהחלט מיקצועי ומטיח את

סירטי קולנוע בטלוויזיה

*** **ניו-יורק, ניו יורק** (יום שישי, 5 למאי, 22:30) - הגיירה המלאה לסרט של מארטין סקורזה, שקוצר בארץ להנאת בעלי בתי-קולנוע עצבניים. סקורזה אולי אינו במאי אידיאלי לסרטים מוסיקליים. אבל יש בימור-האהבה הזה בין נגן סכסופון לימרת באמריקה שלאחר מילחמת-העולם השנייה כמה רגעים בלתי-נשכחים, גם בזכות רוברט דה-נירו ולויה מינלי בתפקידים הראשיים. (שנת הפקה: 1977)

*** **דוקטור זנו** (ערב יום-העצמאות, יום שלישי, 9 למאי, 24:00) - ג'יימס בונד בראשונה בטלוויזיה הישראלית. שון קונוי בהתמודדות הראשונה, ויש אומרים, המוצלחת שלו, עם דמות הסוכן החשאי הבריטי המפורסם מכולם. היום זה כבר יותר מסרט, זה אתר היסטורי. העלילה מתרחשת בקאריביים ואורסולה אנדרס יוצאת מן היס כמו ונוס של מכון שימשון. (שנת הפקה: 1962)

*** **נולדה לתהילה** (יום-העצמאות, יום רביעי, 10 למאי, 14:00) - שמאלץ לכל המישפחה, להיט קופתי על יתומה מיסכנה ההופכת לברבור מושלם הרוכב על סוסים. טאטום או'ניל על הגבול בין קריירה של ילדת-פלא לבוגרת בגימ"לאות, אנתוני הופקינס וכריסטופר פלאמר בחופשה משייק"ספיר והבימאי בריאן פורבס המעניק לרעייתו, נאנט ניומן, אחד התפקידים הראשיים. (שנת הפקה: 1978)

ווד המצויירים הוחררו משלוותם כדי לשרת את המותחן המרגים את החלום האמריקאי הקולנועי בשל-מותו, אין חיץ בין אמת לדימוי ויצור מצוייר אינו ממש פחות מיד צור חי. בוב הוסקינס אדיר בהת-חשב בעובדה שהצטלם כדיאלוגים עם "מסר בחול", בוב ומקיס נהנה מגיבו מלא של סטיבן שפילברג וממיקצוענות עילאית של צוות מאיירים מופלא שזכאי גם זכאי לאוסקר שקיבל.

*** **ארבע הרפתקות של רנט ומיראבל** (רב, מוצג גם בחיפה, צרפת) - אריק רוהמר מתקרב לגיל 70 וצעיר מתמיד, בארבעה סיפורים קצרים ומבריקים על שתי נערות, אחת עירונית ואחת כפרית, המלמדות זו את זו פרק-מוטר ומינהגי-חיים.

עדנה פינרו

היום בקולנוע, המנסות לגרש את המיתוס שקולנוע הוא עיסוק גברי בראש וראשונה. לא קל לעיבול. קודם לכן, כסינמטק תל-אביב, החל ב-4 במאי, רטרופסקטיבה (חובה) של סינטי הבימאיה-משורר פייר פאר לו פאזוליני, תוכנית נודרת בעולם שהוצגה בככורה בפסטיבל ונציה ונועדה לפתוח את בית הסינמטק החדש בתל אביב.

בינתיים תיערך הככורה אחר-צילום בפלשתינה בנוכחות השח"קנית לאורה בטי, בקולנוע לב; התערוכה, המלווה את התוכנית, עיצוב ראיית העולם, תוצג בבית אריאלה בתל-אביב, ואילו ההמשך המסודר בבית מיפעל הפיס, מישכ"נו של הסינמטק עתה.

בין הסרטים רשימה של יצירות-מופת כמו אקטונה, סאמא רומא,

פוסט פמיניזם?

שלוש אחיות (הקולנוע, בית ציוני אמריקה, גרמ"ניהד איטליה) - צ'וב, כך

פאני ארדן ופונטרסה: לביים בגרון

יכולת להיחלץ מהעיתיד הענוש הצפוי להן, כש"ברקע עומד אחיהן, מוסיקאי מתרסכל. גם הוא וגם הפיסיקאי הצעיר הם שני הגברים החלשים שאת נוכחותם משלים גבר קשיש שחי בבדידות וניזון מתיכרות אהבה. רוצה לומר, אומללותן של הנשים נגרמת כתוצאה מחולשת הנוכחות הגברית בחייהן.

פונטרסה עובדת לא עם שרביט כי אם עם גרון, גגסות ובסירבול, וזומה על הנפשות הפועלות את המסר של צ'וב בלי הנשמה שלו.

מסתבר, אינו מכשלה ניצחית רק לתיאטרון הישראלי, כי אם גם לבימאית דוגמת מארגרטה פונטרסה, המנסה בכובד הדוגמטי הגר-מני האקדמי שלה והמוסר-מניסטי הבוטה שלה להלץ בתוכו כמו פילה בחנות-חריסנה. היא מסתייעת בשלוש יפתחות בעלות הילה כוכבית, גרטה סקאקי, פאני ארדן ולוריה גולי-נו, מקפיצה את העלילה מאה שנה קדימה, ומעי-תיקה את הזירה מרוסיה לאיטליה.

האחות הבוגרת (ארדן) רוקה, מתאהבת במרצה צעיר לפיסיקה שפלט לחיי-הרווקות הכמעט ניצחיים מנה ומוותרת עליו לטובת אחותה הצעירה המנח (סקאקי), הנשואה בלי אושר, כשהאחות הצעירה (גולינו) שהתנדונית לרמואה, בורחת מן הקלחת הריגשית המאיימת על הרוחה לפעילות פוליטית. השלוש חגות סביב בדידותן ושקועות בה יותר ויותר בלי